

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
pri príležitosti osláv 81. výročia
Karpatsko-duklianskej operácie**

Dukla, 6. 10. 2025

Vážení žijúci hrdinovia oslobodzovacích bojov,
vážení veteráni a veteránky,
vážení pán predseda NR SR, vážení pán
predseda vlády,
ctení hostia, vážení spoluobčania!

Stretávame sa na historickom mieste, ktoré bolo pred 81 rokmi svedkom nepochybniteľného hrdinstva, ale aj obrovského utrpenia. Miestom, na ktorom bola naša dnešná sloboda vykúpená krvou našich otcov a našich dedov. A ja musím opäť verejne vysloviť tú najhlbšiu úctu nad ich hrdinstvom, odhodlaním a utrpením.

Hrdinovia nášho oslobodenia! Skláňam sa pred vami s pocitmi obrovskej hrdosti, rešpektu a vďaky a ľudského uznania! Vy ste tí, ktorí priniesli obrovské obete na oltár našej vlasti! Vy ste tí, ktorým dnes všetci vďačíme za našu slobodu!

Druhá svetová vojna bola koncertom zla a vlna utrpenia sa prehnila aj našim Slovenskom. Keď si dnes pripomíname tragédie v Kališti, Nemeckej, Ostrom Grúni, Kl'aku, Tokajku a ďalšej stovke vypálených, zničených a vyvraždených obcí, nikdy nemôžeme obísť hrôzu, ktorú prežili ich vtedajší obyvatelia.

Dnes je to už len suchý záznam v historických štatistikách. Ale utrpenie ľudí, ktorí boli priamo na mieste, bolo skutočné a bolo desivé. Boli to živé ľudské bytosti, ktoré sa museli bezmocne prizerať, ako fašisti a ich prisluhovači strieľajú a mrzačia ženy, deti i starcov, ako im priamo pred očami horí strecha nad hlavou.

A my o tomto strašnom utrpení musíme hovoriť, pretože hrôzy vojny nespočívajú v kolónkach s počtami obetí a ekonomickými škodami – ale v kruto zmarenom každom jednom ľudskom osude.

A tak sa ani tu na Dukle nikdy nevyhneme hrôzam, ktoré oslobodzovacie boje sprevádzali. Nesmieme si pred nimi zatvárať oči, hoci tie spomienky sú desivé.

A tak musíme aj dnešným mladým generáciám hovoriť o prívaloch krvi, ktoré namiesto vody tiekli v miestnom potoku Kapišovke. Musíme hovoriť o Údolí smrti, v ktorom za niekoľko týždňov zahynulo viac ako 11-tisíc ľudí. A musíme hovoriť aj o tom, že každé ráno sa v mrazivom blate lúčili bojovníci s kamarátmi, ktorí sa nového dňa už nedožili.

Ako je však možné, že napriek týmto hrôzam dnes hovoríme o hrdinstve? Ako je možné, že hrozba straty vlastného života nezastavila našich hrdinov pri boji s fašistickým zlom? Ako je možné, že sa premrznutí a premočení vždy dokázali zdvihnúť z mokrého zákopu a ísť priamo v ústrety smrti?

Odpoveď je jednoduchá. Túžba po víťazstve, túžba po oslobodení svojej vlasti, túžba dotknúť sa slobodnej rodnej zeme a objasť svojich najbližších bola silnejšia ako ich strach a hroziace utrpenie.

A toto je, myslím, ten najdôležitejší odkaz duklianskych bojov aj pre dnešok.

Aj dnes čelíme ťažkým časom, ktoré zasiahli do všetkých oblastí nášho života.

Svet sa stáva čoraz nebezpečnejším miestom na život, pretože v ňom prestávajú platiť desaťročia platné pravidlá. Opäť sme v časoch, kedy medzinárodné právo nahrádza presvedčenie veľmocí, že majú právo diktovať menším národom pravidlá vzájomného spolužitia.

Za našou východnou hranicou už tri a pol roka zomierajú nielen vojaci na bojiskách, ale aj nevinné ženy, deti a starci. Spoločnosť nielen na Slovensku, ale pomaly v každej ďalšej krajine je rozdelená na dva nezmieriteľné tábory. A toto zápolenie vo svete

i vo vnútri jednotlivých národov sa všade zákonite prenáša do ekonomiky, ktorá spomaľuje, upadá a život každého jedného človeka sa stáva čoraz náročnejším.

To sú naše dnešné zákopy, toto sú naše dnešné Kapišovky.

A my máme len dve možnosti. Vzdať sa a povedať, že zlo okolo nás je nad naše sily. Prípadne mu podľahnúť a stať sa chtiac či nechtiac jeho šíriteľom a predĺženou

Alebo sa všeobecnému marazmu vzoprieť. S myšlienkou, že naše spoločné víťazstvo bude oveľa viac ako obeť, ktoré k nemu vedú.

Vieme, akú možnosť si vybrali naši dedovia a otcovia. Áno, na kolonáde k duklianskemu pamätníku je vygravírovaných 1265 mien tých, ktorí za svoju odvahu zaplatili najvyššiu cenu. A spolu s našimi vojakmi položilo svoj život vyše 20-tisíc vojakov Červenej armády.

Ale nezabudnime na desaťtisíce tých, ktorí bojovali, prežili a napokon zvíťazili. A na milióny tých, ktorým toto víťazstvo prinieslo slobodu a nádej na lepší život.

A ja si veľmi želám, aby sme si aj dnes vybrali cestu k vyššiemu cieľu. K spoločnému dobru slovenského národa a celej Slovenskej republiky. Pretože tieto ciele sú viac ako obeť, ktoré túto cestu lemujú.

Nech nám odhodlanie duklianskych hrdinov prekonať aj zdanlivo neprekonateľné prekážky pomáha každý jeden deň. Nech ako národ nájdeme silu zjednotiť sa na myšlienkach, ktoré sú mocnejšie ako súčasné spory. A nech nám raz za našu chuť spoločne zabojsť o lepšiu budúcnosť môžu pokračovať budúce generácie – presne tak, ako dnes my ďakujeme hrdinom oslobodzovacích bojov.

Česť a sláva ich pamiatke, česť a sláva Slovenskej republike!